

Αγροδασικά συστήματα: καινοτόμα εργαλεία για τη γεωργία

Σε πρόσφατο άρθρο του («ΤΑ ΝΕΑ», 22-10-2020), ο γενικός γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων κ. Κ. Μπαγινέτας εξέφρασε τη γνώμη ότι η εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών στη γεωργία μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στην οικονομική πρόοδο των αγροτικών περιοχών. Και αυτό γιατί θα εξασφαλιστεί αποτελεσματικότερη ανταπόκριση στις ακραίες κλιματικές συνθήκες.

Ιδανική καινοτομία για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής στη γεωργία αποτελούν τα αγροδασικά συστήματα. Πρόκειται για τη συγκαλλιέργεια γεωργικών φυτών με δένδρα, δασικά ή σποροφόρα, με τα οποία ο γεωργός εξασφαλίζει ένα συμπληρωματικό εισόδημα από το ξύλο ή τους καρπούς τους, αλλά και προστασία της αγροτικής παραγωγής από ακραίες κλιματικές συνθήκες. Τα δένδρα αυτά φυτεύονται αραιά και σε γραμμές, ώστε να μην εμποδίζουν τη χρήση μηχανημάτων για την καλλιέργεια του χωραφιού.

Σήμερα, όλες οι μεγάλες πεδιάδες της χώρας μας είναι άδενδρες, με αποτέλεσμα να μαστιζονται από τεράστια περιβαλλοντικά προβλήματα. Τα δένδρα προστατεύουν τα χωράφια από τη διάβρωση, απορροφούν τα νιτρικά από τις υπερλιπασμένες εκτάσεις, αποτρέπουν την αλάτωση των εδαφών, προστατεύουν τις καλλιέργειες από τους ισχυρούς ανέμους και βελτιώνουν το μικροκλίμα. Η καθοριστική τους συμβολή όμως έγκειται στη δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα της ατμόσφαιρας συμβάλλοντας σημαντικά στον μετριασμό των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής. Συγκεκριμένα, αποθηκεύουν μεγάλες ποσότητες άνθρακα στον κορμό, στα κλαδιά, στις ρίζες και στο έδαφος, και ελευθερώνουν συγχρόνως οξυγόνο, το οποίο επιστρέφει στην ατμόσφαιρα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδιώκει να μειώσει τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου μέχρι το 2050 κατά 80%-95% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Τα αγροδασικά συστήματα περιλαμβάνονται ως στρατηγικά στο Πρωτόκολλο του Κιότο. Κι αυτό γιατί ένα αγροδασικό χωράφι μπορεί να αποθηκεύσει 1,4-4,0 τόνους άνθρακα ανά εκτάριο και έτος, ποσότητα που είναι 5-10 φορές μεγαλύτερη από ένα χωράφι με γεωργική καλλιέργεια. Αυτό σημαίνει ότι τα αγροδασικά συστήματα μπορούν να βοηθήσουν τη χώρα μας να αυξήσει το οικολογικό της αποτύπωμα σε άνθρακα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είχε περιλάβει τα αγροδασικά συστήματα ως αγροπεριβαλλοντικό μέτρο στην προγραμματική περίοδο της ΚΑΠ 2007-2013, αλλά δυστυχώς η χώρα μας δεν το υλοποίησε. Το ίδιο μέτρο περιέχεται και στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο της ΚΑΠ (2014-2020), και μάλιστα βελτιωμένο, γιατί προβλέπει την παροχή οικονομικής ενίσχυσης μέχρι 80% των επιλέξιμων δαπανών για τη φύτευα δένδρων σε χωράφια. Αν και η τρέχουσα περίοδος κοντεύει να λήξει, το συγκεκριμένο αγροπεριβαλλοντικό μέτρο (με αριθμό 8.2) δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί!

Αν η εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών στον πρωτογενή τομέα αποτελεί προτεραιότητα για το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, είναι απορίας άξιο γιατί καινοτόμα εργαλεία της ΚΑΠ, όπως είναι τα αγροδασικά συστήματα, δεν εφαρμόζονται για δεύτερη συνεχή προγραμματική περίοδο! Από την άλλη μεριά, τα συστήματα αυτά θα πρέπει να αποτελέσουν κύριο στόχο για την αναζωογόνηση της υπαίθρου και τη βελτίωση του αγροτικού περιβάλλοντος στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για τη νέα ΚΑΠ της περιόδου 2021-2027.

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗ